

ÖĞRETMENLERİN ALGILARINA GÖRE ÖRGÜTSEL SİNİZM İLE PSİKOLOJİK SERMAYE ARASI İLİŞKİ*

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Yücel YILMAZ¹, Atila YILDIRIM²

* Bu çalışma birinci yazarın Doç. Dr. Atila YILDIRIM danışmanlığında hazırladığı tezden üretilmiştir.

1 Yüksek Lisans Öğrencisi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Bilim Dalı, Konya, Türkiye, Müdür Yardımcısı, Gökusu Ortaokulu, Mut, Mersin, Türkiye, yucelyilmaz3373@gmail.com, ORCID: 0000-0001-5982-0933.

2 Doç. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitim Yönetimi Anabilim Dalı, Konya, Türkiye, yildirimtrkon@gmail.com, ORCID: 0000-0003-0904-4336.

Geliş Tarihi: 05.04.2019 Kabul Tarihi: 26.04.2019

Öz: Sinizm, anlam değişimine uğrayarak gelen bir kavramdır. Antik Yunanda gerçeği anlatma iken günümüzde örgüte karşı duyulan olumsuzluklar olarak kullanılmaya başlanmıştır. Örgütsel değişim ve gelişimin önünde bir engel olarak görülen sinizm, çalışanların örgüte bağlılıklarını dolayısıyla çalışanın ve örgütün başarısını olumsuz yönde etkilemektedir. Pozitif psikoloji ile ortaya çıkan pozitif psikolojik sermaye ise bireyin sahip olduğu olumlu özellikler bütünü olarak nitelendirilmektedir. Örgütlerin; çalışanların psikolojik sermayeleriyle öne çıktığı günümüzde, çalışanın psikolojik sermaye düzeyindeki artışı örgütü de olumlu etkilemektedir. Araştırmada amaç örgütsel sinizm ile psikolojik sermaye ilişkisini incelemektir. Nicel araştırma olarak yürütülen bu araştırmada Mersin ilinde görev yapan öğretmenlerden önce tabakalı sonra tesadüfi örnekleme ile seçilen 389 öğretmene ulaşılmış ve kişisel bilgiler, örgütsel sinizm ölçeği, psikolojik sermaye ölçeğinin birleşiminden oluşan bir ölçekle veriler toplanmıştır. Araştırma sonucunda psikolojik sermaye ile örgütsel sinizm arasında negatif yönlü yüksek düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Bu doğrultuda çalışanlara verilecek destekle psikolojik sermaye düzeylerinin artırılmasının örgüt açısından yararlı olacağı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Sinizm, Psikolojik Sermaye, Sinizm, Eğitim Yönetimi, Sermaye, İnsan Sermayesi

THE RELATIONSHIP BETWEEN ORGANIZATIONAL CYNICISM AND PSYCHOLOGICAL CAPITAL ACCORDING TO THE PERCEPTIONS OF TEACHERS

Abstract:

Cynicism is a concept that comes to change. While explaining the truth in ancient Greece, it was started to be used as negativity towards the organization. Cynicism, which is seen as an obstacle to organizational change and development, adversely affects employees' loyalty to the organization and hence the success of the employee and the organization. Positive psychological capital that emerged with positive psychology is characterized as the whole of the positive characteristics of the individual. Organization; Nowadays, when the employees come to the forefront with their psychological capital, the increase in the level of psychological capital of the employees positively affects the organization. The aim of this study is to examine the relationship between organizational cynicism and psychological capital. In this research, conducted as a quantitative research, 389 teachers who were selected by stratified sampling than random sampling, working in the province of Mersin were reached and data were collected by a combination of personal information, organizational cynicism scale and psychological capital scale. As a result of the research, a significant negative correlation was found between psychological capital and organizational cynicism. In this respect, it was concluded that increasing the levels of psychological capital would be beneficial for the organization.

Keywords: Organizational Cynicism, Psychological Capital, Cynicism, Educational Management, Capital, Human Capital

Giriş

Sinizm, tarih içinde düzeni kıyasıya eleştirip bireyi ön plana çıkartmaya yönelik açık sözlülüğü ifade eden ve bazıları tarafından kısmen de olsa olumlu anlam taşıdığı düşünülen bir kavram iken, günümüzde olumsuzluk ifade eden bir kavrama dönüşmüştür. Sinizmin anlam değişimine bakmak gerekirse antik dönemde gerçeği anlatma iken, günümüzde bu anlamının ötesinde kullanılmaktadır. Antik dönemden sonra sinizm bir anlamda devam etmiş ancak günümüze kadar geçen evrelerde olumlu anlamdan olumsuz anlama dönüşmüştür. ABD'de özellikle son yirmi yıldır sosyal bilimciler tarafından kullanılan sinizmde antik döneme hiç referans gösterilmemektedir. Çünkü artık antik dönem kullanımından tamamen farklılaşmıştır (Helvacı,2017).

Sinizim 80'li yılların sonuna doğru günümüz anlamında literatüre girmeye başlamıştır. Tanımlardaki farklılıklara rağmen, sinizmin hem geniş açılı hem de özel odaklı olabilen ve bilişsel, duyuşsal ve davranışsal bileşenlere sahip olumsuz bir tavır olduğuna dair bir görüş birliği vardır. Anderson (1996) sinizmi genel olarak “umutsuzluk, hayal kırıklığı ve sinir bozukluğu duygularının belirleyici olduğu genel ya da özel bir tavır ve bir kişi, kurum, grup, ideoloji ya da toplumsal geleneklere karşı duyulan nefret ve güvensizlik” olarak tanımlamıştır (Akt:Dean, Brandes ve Dharwadkar, 1998).

Sinizim konusunda alanyazın incelediğinde antik dönemde olumlu iken günümüzde olumsuz bir anlam kazanan bu kelime örgütlerin eleştirilmesi kanalıyla az da olsa olumluluk barındırmaktadır. Ancak eleştiri yönünün zayıf kalıp örgütten soyutlanma olarak görülmesi nedeniyle de örgütlerin gelişmesi yönünde engel olarak değerlendirilmektedir. Örgütsel sinizm düzeyinin belirlenerek buna nelerin sebep olduğunun anlaşılması bu engeli kaldırmada en önemli faktördür (Helvacı, 2017).

Pozitif psikolojik sermayesi yüksek bir bireyin örgütsel sinizmi düşük müdür yani örgütsel sinizm ile psikolojik sermaye arasında ilişki var mıdır varsa hangi düzeydedir gibi sorulara cevap arayarak muhtemel bir ilişkide alınabilecek önlemler yapılabilecek müdahalelerle psikolojik sermayeyi artırarak örgütsel sinizm düzeyini düşürmek ve kurum işleyişini olumlu yönde etkilemek sonucuna ulaşılacaktır.

Amaç

Araştırmanın amacı, öğretmenlerin örgütsel sinizm düzeyleri ve psikolojik sermaye arasındaki ilişkiyi incelemektir. Bu amacı gerçekleştirmek üzere aşağıdaki sorulara cevap aranmaktadır.

1. Öğretmenlerin örgütsel sinizm düzeyleri hangi düzeydedir?
2. Öğretmenlerde psikolojik sermaye ne düzeydedir?
3. Öğretmenlerin örgütsel sinizm ve psikolojik sermaye düzeyleri, (a) cinsiyet, (b) kıdem, (c) yaş, (d) eğitim durumu, (e) görev yeri, (f) okul türü, (g) meslek seçim nedeni, (h) soruşturma geçirme, (i) ödül alma, (j) “mevcut maaşım ile geçinebilirim” düşüncesine katılım, (k) okulun çalışma şekli, (l) mezuniyet türü, (m) unvan değişkenlerine göre farklılık göstermekte midir?
4. Öğretmenlerin örgütsel sinizm düzeyleri ve psikolojik sermaye arasında nasıl bir ilişki vardır?

Araştırmanın Önemi

Sinizim günümüzde örgütlerin işleyişinde ve gelişmesinde en büyük engel olarak karşımıza çıkmıştır. Günümüzde kamu ya da özel her örgütün gelişmesinde ve işleyişinde sinizm göz ardı edilemeyecek bir etkidir.

Psikolojik sermaye konusunda örgütün temel taşı olan insanın ruh hali ve duygu dünyasını anlamak ve bunu örgütün çıkarları doğrultusunda yönlendirmekte başa-

Öğretmenlerin Algılarına Göre Örgütsel Sinizm İle Psikolojik Sermaye Arası İlişki

nlı olunduğunda örgütü daha ileriye taşımakta bir engel kalmayacağı belirtilebilir. Bu nedenle örgütsel sinizm ile psikolojik sermaye konusunda engelleri aşan bir örgüt kendisini daha ileriye taşıyabilecektir.

Bu araştırma ile öğretmenlerin örgütsel sinizm düzeyi belirlenerek, psikolojik sermaye düzeyleri ile arasında bir ilişki aranmaktadır. Öğretmenlerin örgütsel sinizm düzeylerinde fazlalık var ise bunun sebeplerine bakılarak bu seviyenin azaltılması ve psikolojik sermayede pozitif bir artışın önü açılabilir.

Bu çalışma ile eğitim yönetimi alanında kuramlara ve yöntemlere eğilmekten ziyade insan psikolojisi ile ilgilenildiğinde neler kazanılacağı incelenecektir. Günümüzde maddi sermayeden çok psikolojik sermaye önem kazanmışken çıktısı insan olan eğitim alanında bu alanla ilgili çalışmalar önemli olacaktır. Çalışmanın sonucuna göre sinizm düzeyini etkileyen faktörlere yönelik faaliyetlerle örgüt daha iyi bir konuma gelebilecektir. İnsanlar arası etkileşim ile oluşan ve çıktısı insan olan eğitimde aslanan insan üzerine düşünmek ve insanı daha iyiye götürerek eğitimi daha iyiye götürmektir. Böylece çıktı daha üst düzeyde olacak ve istenen toplum yapısına ulaşmada önemli bir adım atılacaktır.

Eğitim yönetimi, teftişi, planlaması ve ekonomisi nasıl daha iyi bir eğitime ulaşılır sorusuna kendi alanlarından cevaplar aramaktadır. Bu araştırma ile bu alanlarda cevaplar aranırken temel taşın insan olduğu ve alan özelinde de öğretmen olduğu unutulmadan adım atılmasının yararlı olacağı gösterilmektedir. Öğretmene inmeden yapılan değişimler başarısızlıkla sonuçlanmış ve üst üste başarısızlıkla sonuçlanan değişim denemeleri de önyargı oluşturmuştur. Bu çalışmanın temel noktalarından birisi olan sinizm bu yönden değerlendirilmelidir. Gelecekte yapılacak değişim denemelerinde nelere dikkat edilmesi gerektiği, önyargıların nasıl aşılabileceği bu araştırmanın yapılma nedenlerindedir. İnsan ve önyargı olan bu iki ana etmen eğitim sistemimizdeki değişimin önündeki engellerden ikisi olarak nitelendirilebilir. İnsan ve önyargı birleşimi bu çalışmada bilimsel bir yönden ele alınarak psikolojik sermaye ve sinizm başlıklarında incelenecek ve sonuçlarının öğretmen yetiştirmeden öğrenci yetiştirmeye akademiden okullara tüm yönleriyle daha iyi bir eğitim sistemi için ışık olması amaçlanacaktır. Ayrıca elde edilen sonuçların derinlemesine incelenmesiyle daha kesin sonuçlar elde edilip daha yararlı çalışmalar yapmak için araştırmacılara da yol gösterici, merak uyandırıcı bir çalışma olacaktır.

Yöntem

Bu araştırmanın yürütülmesinde ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma ile öğretmenlerin örgütsel sinizm düzeyi ve psikolojik sermaye arasında nasıl bir ilişki olduğu incelenmiştir. Bu yönüyle araştırma betimsel bir araştırmadır.

Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini, Mersin'in ilçelerinde kadrolu olarak çalışan 23.046 öğretmen oluşturmaktadır. Evrenden önce tabakalı sonra basit tesadüfü yöntemle seçilen

389 öğretmen araştırmanın örneklemini oluşturmuştur. Burada evren ve örneklem konusunda izlenen yol şu şekildedir:

23.046 öğretmenin olduğu Mersin ilinden yeterli bir örneklem için yapılan hesaplamada 0,05 hata oranına göre örneklem için gereken sayı olarak 384 bulunmuştur. Ulaşılan 389 öğretmenin ilçelere göre dağılımında ise ilçe öğretmen sayılarına göre bir oran kullanılmış olup aşağıdaki tabloda belirtildiği gibi bir dağılım elde edilmiştir.

Tablo 1. Araştırma Evreni ve Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin İlçelere Göre Dağılımı

İlçe Adı	Öğretmen Sayısı	Örneklem Sayısı	%
Akdeniz	4.642	78	20,05
Anamur	751	13	3,35
Aydıncık	126	2	0,52
Bozyazı	404	7	1,79
Çamlıyayla	118	2	0,52
Erdemli	2.012	34	8,74
Gülnar	289	5	1,28
Mezitli	1.954	32	8,23
Mut	915	16	4,12
Silifke	1.706	29	7,45
Tarsus	4.312	72	18,50
Toroslar	3.366	58	14,92
Yenişehir	2.451	41	10,53
TOPLAM	23.046	389	100

Örneklemin Özellikleri

Çeşitli bilgilere dayalı olarak araştırmaya katılan öğretmenlerin istatistikî bilgileri aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Öğretmenlerin Algılarına Göre Örgütsel Sinizm İle Psikolojik Sermaye Arası İlişki

Tablo 2. Çeşitli Bilgilere Göre Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Değişken	Düzyey	N	%
Cinsiyet	Kadın	205	52,7
	Erkek	184	47,3
Yaş Grubu	20-29	128	32,9
	30-39	206	53,0
	40-49	41	10,5
	50 ve üzeri	14	3,6
Eğitim Durumu	Önlisans	9	2,3
	Lisans	335	86,1
	Yüksek Lisans	42	10,8
	Doktora	3	0,8
Unvan	Öğretmen	344	88,4
	Müdür Yardımcısı	32	8,2
	Okul Müdürü	13	3,3
Görev Yeri	Köy	60	15,4
	İlçe Merkezi	241	62,0
	İl Merkezi	88	22,6
Mesleki Kıdem	1-5	88	22,6
	6-10	177	45,5
	11-15	66	17,0
	16-20	23	5,9
	20 ve üzeri	35	9,0
Okul Türü	Anaokulu	32	8,2
	İlkokul	140	36,0
	Ortaokul	184	47,3
	Lise	33	8,5
Öğretmenlik Mesleğini Seçme Nedeni	İdealimdeki Meslekti	182	46,8
	Ailem İstedi	31	8,0
	Mesleki Rehberlikten Yararlandım	16	4,1
	Puanım Uygun Olduğu İçin	112	28,8
	Diğer	48	12,3

Soruşturma Geçirdiniz mi?	Evet	46	11,8
	Hayır	343	88,2
Son Üç Yıl İçinde Ödüllendirildiniz mi?	Evet	82	21,1
	Hayır	307	78,9
Lisansta Mezun Olunan Fakülte Türü	Eğitim Fakültesi	341	87,7
	Fen Edebiyat Fakültesi	30	7,7
	Diğer	18	4,6
Mevcut Maaşla Geçinebilirim Düşüncesine Katılım Düzeyi	Tamamen Katılıyorum	15	3,9
	Katılıyorum	85	21,9
	Kararsızım	75	19,3
	Katılmıyorum	151	38,8
Okulun Çalışma Şekli	Hiç Katılmıyorum	63	16,2
	Normal Eğitim	249	64,0
	İkili Eğitim	140	36,0

Veri Toplama Araçları

Verilerin toplanmasında, öğretmenlerin örgütsel sinizm düzeylerini ölçmek için Vance, Brooks ve Tesluk (1997) tarafından geliştirilen Güzeller ve Kalağan (2008) tarafından Türkçeye uyarlanan “Örgütsel Sinizm Ölçeği” ile, psikolojik sermaye düzeylerini ölçmek için Tösten (2015) tarafından geliştirilen “Pozitif Psikolojik Sermaye Ölçeği” kullanılmıştır. Bu araştırma kapsamında yapılan cronbach alfa hesaplamalarında örgütsel sinizm ölçeği için, 81; psikolojik sermaye ölçeği için ,95 sonuçları bulunmuştur. Bu da ölçeklerin geçerlik ve güvenilirlik anlamında güçlü olduğunu göstermektedir. Ayrıca çeşitli değişkenlerle Örgütsel sinizm ve Psikolojik Sermaye arasındaki ilişkinin incelenmesi için de kişisel bilgi formu kullanılmıştır.

Verilerin Çözümlemesi

Verilerin analizi SPSS paket programı aracılığı ile yapılmıştır. Yapılan analizle basıklık-çarpıklık değeri +1,5 ile -1,5 arasında bulunmuş ve elde edilen bu sonuçlar dağılımın normal olduğunu göstermiştir (Tabachnick and Fidell, 2013) bu nedenle parametrik testler uygulanmıştır. Cinsiyet, soruşturma geçmişi, son üç yılda ödül alma durumu ve okulun çalışma şekli gibi iki alt değişkeni olan değişkenlerle ölçekler arası ilişki T-Testi ile incelenmiştir. İki den fazla alt değişkeni olan değişkenlerle ölçekler ara-

Öğretmenlerin Algılarına Göre Örgütsel Sinizm İle Psikolojik Sermaye Arası İlişki

sı ilişkisi Anova Testi ile incelenmiş ve hangi değişkenler arası anlamlı fark olduğu belirtilmiştir. Anlamlı bir ilişkiden söz etmek için ($p < 0,05$) anlamlılık değeri baz alınmıştır. Kullanılan ölçeklerin geçerlik ve güvenirlik düzeyleri yine SPSS programı aracılığıyla hesaplanmıştır.

Bulgular ve Yorumlar

Soruşturma Geçmişi ile Alt Boyutlar ve Ölçekler Arası İlişkilerin İncelenmesi

Tablo 3. Soruşturma Geçmişi ile Alt Boyutlar ve Ölçekler Arası İlişki

	soruşturma	N	\bar{x}	ss	t	p
Özyeterlilik	Evet	46	17,41	2,36	,305	,760
	Hayır	343	17,29	2,41		
İyimserlik	Evet	46	20,19	4,51	-,167	,868
	Hayır	343	20,30	4,05		
Güven	Evet	46	18,21	1,98	1,631	,104
	Hayır	343	17,60	2,43		
Dışa Dönüklük	Evet	46	20,93	3,43	-,008	,994
	Hayır	343	20,93	3,36		
Psikolojik Dayanıklılık	Evet	46	20,86	3,07	,205	,837
	Hayır	343	20,75	3,60		
Umut	Evet	46	13,17	1,67	1,855	,064
	Hayır	343	12,54	2,22		
Toplam Psikolojik Sermaye	Evet	46	110,80	12,69	,574	,566
	Hayır	343	109,44	15,39		
Örgütsel Sinizm*	Evet	46	27,71	8,01	3,143	,002
	Hayır	343	24,43	6,45		

Tablo 3 incelendiğinde ($p < 0,05$) anlamlılık düzeyi psikolojik sermayenin alt boyutları ve psikolojik sermaye toplam puanı açısından sağlanmamıştır. Buna göre soruşturma geçirip geçirmemek psikolojik sermayeyi etkilememektedir. Ancak ($p = 0,002$) sonucuna bakıldığında örgütsel sinizm düzeyi ile soruşturma geçmişi arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Buna göre soruşturma geçirenlerde örgütsel sinizm düzeyi soruşturma geçirmeyenlere göre anlamlı şekilde yüksektir.

Ödül Geçmişi ile Alt Boyutlar ve Ölçekler Arası İlişkilerin İncelenmesi**Tablo 4.** Ödül Geçmişi ile Alt Boyutlar ve Ölçekler Arası İlişki

	ödül	N	\bar{x}	ss	t	p																																																																										
Özyeterlilik	Evet	82	17,47	2,28	,696	,487																																																																										
	Hayır	307	17,26	2,44			İyimserlik*	Evet	82	21,20	3,67	2,290	,023	Hayır	307	20,04	4,18	Güven*	Evet	82	18,17	1,69	2,107	,036	Hayır	307	17,54	2,53	Dışa Dönüklük*	Evet	82	22,34	2,67	4,342	,000	Hayır	307	20,56	3,43	Psikolojik Dayanıklılık	Evet	82	21,41	3,03	1,864	,063	Hayır	307	20,59	3,65	Umut*	Evet	82	13,17	1,63	2,614	,009	Hayır	307	12,46	2,27	Toplam Psikolojik Sermaye*	Evet	82	113,78	11,95	2,847	,005	Hayır	307	108,48	15,65	Örgütsel Sinizm	Evet	82	24,17	6,80	-,983	,326	Hayır
İyimserlik*	Evet	82	21,20	3,67	2,290	,023																																																																										
	Hayır	307	20,04	4,18			Güven*	Evet	82	18,17	1,69	2,107	,036	Hayır	307	17,54	2,53	Dışa Dönüklük*	Evet	82	22,34	2,67	4,342	,000	Hayır	307	20,56	3,43	Psikolojik Dayanıklılık	Evet	82	21,41	3,03	1,864	,063	Hayır	307	20,59	3,65	Umut*	Evet	82	13,17	1,63	2,614	,009	Hayır	307	12,46	2,27	Toplam Psikolojik Sermaye*	Evet	82	113,78	11,95	2,847	,005	Hayır	307	108,48	15,65	Örgütsel Sinizm	Evet	82	24,17	6,80	-,983	,326	Hayır	307	24,99	6,71								
Güven*	Evet	82	18,17	1,69	2,107	,036																																																																										
	Hayır	307	17,54	2,53			Dışa Dönüklük*	Evet	82	22,34	2,67	4,342	,000	Hayır	307	20,56	3,43	Psikolojik Dayanıklılık	Evet	82	21,41	3,03	1,864	,063	Hayır	307	20,59	3,65	Umut*	Evet	82	13,17	1,63	2,614	,009	Hayır	307	12,46	2,27	Toplam Psikolojik Sermaye*	Evet	82	113,78	11,95	2,847	,005	Hayır	307	108,48	15,65	Örgütsel Sinizm	Evet	82	24,17	6,80	-,983	,326	Hayır	307	24,99	6,71																			
Dışa Dönüklük*	Evet	82	22,34	2,67	4,342	,000																																																																										
	Hayır	307	20,56	3,43			Psikolojik Dayanıklılık	Evet	82	21,41	3,03	1,864	,063	Hayır	307	20,59	3,65	Umut*	Evet	82	13,17	1,63	2,614	,009	Hayır	307	12,46	2,27	Toplam Psikolojik Sermaye*	Evet	82	113,78	11,95	2,847	,005	Hayır	307	108,48	15,65	Örgütsel Sinizm	Evet	82	24,17	6,80	-,983	,326	Hayır	307	24,99	6,71																														
Psikolojik Dayanıklılık	Evet	82	21,41	3,03	1,864	,063																																																																										
	Hayır	307	20,59	3,65			Umut*	Evet	82	13,17	1,63	2,614	,009	Hayır	307	12,46	2,27	Toplam Psikolojik Sermaye*	Evet	82	113,78	11,95	2,847	,005	Hayır	307	108,48	15,65	Örgütsel Sinizm	Evet	82	24,17	6,80	-,983	,326	Hayır	307	24,99	6,71																																									
Umut*	Evet	82	13,17	1,63	2,614	,009																																																																										
	Hayır	307	12,46	2,27			Toplam Psikolojik Sermaye*	Evet	82	113,78	11,95	2,847	,005	Hayır	307	108,48	15,65	Örgütsel Sinizm	Evet	82	24,17	6,80	-,983	,326	Hayır	307	24,99	6,71																																																				
Toplam Psikolojik Sermaye*	Evet	82	113,78	11,95	2,847	,005																																																																										
	Hayır	307	108,48	15,65			Örgütsel Sinizm	Evet	82	24,17	6,80	-,983	,326	Hayır	307	24,99	6,71																																																															
Örgütsel Sinizm	Evet	82	24,17	6,80	-,983	,326																																																																										
	Hayır	307	24,99	6,71																																																																												

Tablo 4 incelendiğinde ($p < 0,05$) anlamlılık düzeyini sağlayan; psikolojik sermayenin iyimserlik ($p = 0,023$), güven ($p = 0,036$), dışa dönüklük ($p = 0,000$), umut ($p = 0,009$) alt boyutları ve toplam psikolojik sermaye ($p = 0,005$) ile son üç yıl içerisinde ödül alma arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Son üç yıl içerisinde ödüllendirilen personelin iyimserlik, güven, dışa dönüklük ve umut düzeylerinin ödüllendirilmeyenlere göre anlamlı şekilde yüksek olduğu bunun sonucunda son üç yıl içerisinde ödüllendirilen personelin psikolojik sermayelerinin ödüllendirilmeyenlere göre yüksek olduğu görülmüştür. Örgütsel sinizm ile ödüllendirme arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

Okulun Çalışma Şekli ile Alt Boyutlar ve Ölçekler Arası İlişkilerin İncelenmesi

Tablo 5. Okulun Çalışma Şekli ile Alt Boyutlar ve Ölçekler Arası İlişki

	Çalışma şekli	N	\bar{x}	ss	t	p
Özyeterlilik*	Normal Öğretim	249	17,09	2,52	-2,401	,017
	İkili Öğretim	140	17,70	2,14		
İyimserlik*	Normal Öğretim	249	19,73	4,30	-3,589	,000
	İkili Öğretim	140	21,27	3,52		
Güven*	Normal Öğretim	249	17,37	2,58	-3,402	,001
	İkili Öğretim	140	18,22	1,89		
Dışa Dönüklük*	Normal Öğretim	249	20,56	3,57	-2,965	,003
	İkili Öğretim	140	21,60	2,86		
Psikolojik Dayanıklılık*	Normal Öğretim	249	20,31	3,66	-3,395	,001
	İkili Öğretim	140	21,57	3,16		
Umut*	Normal Öğretim	249	12,33	2,31	-3,428	,001
	İkili Öğretim	140	13,11	1,80		
Toplam Psikolojik Sermaye*	Normal Öğretim	249	107,42	15,95	-3,872	,000
	İkili Öğretim	140	113,48	12,56		
Örgütsel Sinizm	Normal Öğretim	249	24,95	6,52	,514	,607
	İkili Öğretim	140	24,58	7,11		

Okulun çalışma şekli ile örgütsel sinizm arasında bir ilişki bulunmamıştır. Ancak psikolojik sermayenin tüm alt boyutları ve toplam psikolojik sermaye puanı ile okulun çalışma şekli arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Buna göre ikili öğretimde çalışan öğretmenlerin psikolojik sermaye düzeyleri normal öğretimde çalışan öğretmenlere göre anlamlı şekilde yüksektir. İkili öğretimde çalışan öğretmenlerin özyeterlilik, iyimserlik, güven, dışa dönüklük, psikolojik dayanıklılık ve umut düzeylerinde anlamlı farklılık görülmesi dikkate değerdir. Buna göre ikili öğretimde çalışan öğretmenlerin psikolojik sermayeleri daha yüksektir.

Yaş Aralığı ile Alt Boyutlar ve Ölçekler Arası İlişkilerin İncelenmesi

Tablo 6. Yaş Aralığı ile Alt Boyutlar ve Ölçekler Arası İlişki

	Yaş Aralığı	N	\bar{x}	ss	F	p	Gruplar Arası Fark
Özyeterlilik*	1-20-29	128	16,65	2,66	6,370	,000	1-2 1-3 1-4
	2-30-39	206	17,47	2,25			
	3-40-49	41	18,14	1,89			
	4-50 +	14	18,42	2,02			
İyimserlik*	1-20-29	128	19,64	4,55	3,006	,030	1-2
	2-30-39	206	20,34	3,98			
	3-40-49	41	21,65	2,99			
	4-50 +	14	21,42	3,20			
Güven	1-20-29	128	17,30	2,55	2,329	,074	---
	2-30-39	206	17,76	2,29			
	3-40-49	41	18,09	2,46			
	4-50 +	14	18,64	1,44			
Dışa Dönüklük	1-20-29	128	20,41	3,78	2,264	,081	---
	2-30-39	206	21,04	3,11			
	3-40-49	41	21,87	3,05			
	4-50 +	14	21,35	3,31			
Psikolojik Dayanıklılık	1-20-29	128	20,33	4,02	1,633	,181	---
	2-30-39	206	20,82	3,32			
	3-40-49	41	21,53	3,09			
	4-50 +	14	21,71	2,84			
Umut**	1-20-29	128	12,25	2,49	2,674	,047	---
	2-30-39	206	12,68	2,01			
	3-40-49	41	13,14	1,83			
	4-50 +	14	13,35	1,73			

Öğretmenlerin Algılarına Göre Örgütsel Sinizm İle Psikolojik Sermaye Arası İlişki

	1-20-29	128	106,60	17,29			
Toplam Psikolojik Sermaye*	2-30-39	206	110,14	13,88	3,857	,010	1-3
	3-40-49	41	114,46	12,57			
	4-50 +	14	114,92	12,16			
	1-20-29	128	24,34	6,39			
Örgütsel Sinizm*	2-30-39	206	25,86	6,90	5,817	,001	2-3 2-4
	3-40-49	41	22,65	6,34			
	4-50 +	14	20,07	4,42			

Tablo 6'ya göre psikolojik sermayenin özyeterlilik ve iyimserlik alt boyutlarında yaş grubuna göre anlamlı bir ilişki görülmüş diğer alt boyutlarda anlamlı bir ilişki görülmemiştir. Burada değinilmesi gereken nokta umut alt boyutunda ($p=0,047$) gibi bir anlamlılık değeri bulunmasına rağmen değişkenler arası incelemede anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Ayrıca psikolojik sermaye ve örgütsel sinizm düzeylerinde de yaş grubuna göre anlamlı bir fark görülmüştür. Özyeterlilik alt boyutu incelendiğinde; 20-29 yaş aralığındaki öğretmenlerin özyeterlilik düzeylerinin 30-39, 40-49 ve 50 ve üzeri yaş grubundaki öğretmenlere göre anlamlı şekilde düşük olduğu görülmüştür. İyimserlik alt boyutunda da 20-19 yaş aralığındaki öğretmenlerin iyimserlik düzeylerinin 30-39 yaş aralığındaki öğretmenlere göre anlamlı şekilde düşük olduğu görülmüştür. Toplam psikolojik sermaye düzeyinde ise 20-29 yaş aralığındaki öğretmenlerin psikolojik sermaye düzeyleri 40-49 yaş aralığındaki öğretmenlere göre anlamlı şekilde düşüktür. Ayrıca 30-39 yaş aralığındaki öğretmenlerin örgütsel sinizm düzeyleri 40-49 ve 50 ve üzeri yaş aralığındaki öğretmenlere göre anlamlı şekilde yüksektir.

Unvan ile Alt Boyutlar ve Ölçekler Arası İlişkilerin İncelenmesi

Tablo 7. Unvan ile Alt Boyutlar ve Ölçekler Arası İlişki

	Unvan	N	\bar{x}	ss	F	p	Gruplar Arası Fark
Özyeterlilik	1-Öğretmen	344	17,39	2,33	1,78	,168	---
	2-Md.Yrd.	32	16,59	2,92			
	3-Müdür	13	16,92	2,87			
İyimserlik	1-Öğretmen	344	20,45	3,93	2,40	,092	---
	2-Md.Yrd.	32	18,87	4,70			
	3-Müdür	13	19,53	6,15			
Güven*	1-Öğretmen	344	17,78	2,19	7,22	,001	1-2 2-3
	2-Md.Yrd.	32	16,21	3,74			
	3-Müdür	13	18,46	1,89			
Dışa Dönüklük*	1-Öğretmen	344	20,97	3,14	4,16	,016	2-3
	2-Md.Yrd.	32	19,75	5,23			
	3-Müdür	13	22,84	2,44			
Psikolojik Dayanıklılık*	1-Öğretmen	344	20,88	3,28	5,42	,005	1-2 2-3
	2-Md.Yrd.	32	18,96	5,43			
	3-Müdür	13	22,15	3,10			
Umut*	1-Öğretmen	344	12,69	2,02	5,07	,007	1-2 2-3
	2-Md.Yrd.	32	11,50	3,13			
	3-Müdür	13	13,23	2,52			
Toplam Psikolojik Sermaye*	1-Öğretmen	344	110,18	13,88	4,87	,008	1-2
	2-Md.Yrd.	32	101,90	23,25			
	3-Müdür	13	113,15	16,53			
Örgütsel Sinizm	1-Öğretmen	344	24,84	6,72	1,42	,242	---
	2-Md.Yrd.	32	23,59	6,71			
	3-Müdür	13	27,30	6,75			

Tablo 7 incelendiğinde unvan ile örgütsel sinizm düzeyi arasında anlamlı bir ilişki görülmemiştir. Psikolojik sermayenin özyeterlilik ve iyimserlik alt boyutları ile unvan arasında da anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Ancak müdür yardımcılarının güven, psikolojik dayanıklılık ve umut düzeyleri öğretmen ve müdürlere göre; dışa dönüklük

Öğretmenlerin Algılarına Göre Örgütsel Sinizm İle Psikolojik Sermaye Arası İlişki

düzeyleri müdürlere göre anlamlı şekilde düşüktür. Ayrıca toplam psikolojik sermaye düzeyleri de öğretmenlere göre anlamlı şekilde düşüktür.

Görev Yeri ile Alt Boyutlar ve Ölçekler Arası İlişkilerin İncelenmesi

Tablo 8. Görev Yeri ile Alt Boyutlar ve Ölçekler Arası İlişki

	Görev Yeri	N	\bar{x}	ss	F	p	Gruplar Arası Fark
Özyeterlilik*	1-Köy	60	16,66	3,21	3,43	,033	1-3
	2-İlçe Merkezi	241	17,32	2,32			
	3-İl Merkezi	88	17,71	1,88			
İyimserlik*	1-Köy	60	18,63	5,62	6,03	,003	1-2 1-3
	2-İlçe Merkezi	241	20,53	3,71			
	3-İl Merkezi	88	20,76	3,64			
Güven	1-Köy	60	17,01	3,06	2,76	,064	---
	2-İlçe Merkezi	241	17,78	2,25			
	3-İl Merkezi	88	17,84	2,18			
Dışa Dönüklük	1-Köy	60	20,45	4,02	1,30	,272	---
	2-İlçe Merkezi	241	20,90	3,33			
	3-İl Merkezi	88	21,35	2,93			
Psikolojik Dayanıklılık	1-Köy	60	20,31	4,20	1,06	,346	---
	2-İlçe Merkezi	241	20,73	3,50			
	3-İl Merkezi	88	21,17	3,13			
Umut	1-Köy	60	12,35	2,56	1,03	,357	---
	2-İlçe Merkezi	241	12,59	2,17			
	3-İl Merkezi	88	12,86	1,88			
Toplam Psikolojik Sermaye*	1-Köy	60	105,43	20,11	3,21	,041	1-3
	2-İlçe Merkezi	241	109,87	14,47			
	3-İl Merkezi	88	111,70	12,10			
Örgütsel Sinizm	1-Köy	60	25,23	7,40	,13	,874	---
	2-İlçe Merkezi	241	24,73	6,58			
	3-İl Merkezi	88	24,78	6,73			

Tablo 8'e göre psikolojik sermayenin umut, psikolojik dayanıklılık, dışa dönüklük, güven alt boyutları ve örgütsel sinizm düzeyleri ile görev yeri arasında anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır. Ancak köyde görev yapan öğretmenlerin özyeterlilik düzeyleri il merkezinde görev yapanlara göre anlamlı şekilde düşüktür. Ayrıca köyde görev yapan öğretmenlerin iyimserlik düzeyleri ilçe merkezinde ve il merkezinde görev yapanlara göre anlamlı şekilde düşüktür. Bunun sonucunda köyde görev yapan öğretmenlerin psikolojik sermaye düzeyleri il merkezinde görev yapan öğretmenlere göre anlamlı şekilde düşüktür.

Mesleki Kıdem ile Alt Boyutlar ve Ölçekler Arası İlişkilerin İncelenmesi

Tablo 9. Mesleki Kıdem ile Alt Boyutlar ve Ölçekler Arası İlişki

	Mesleki Kıdem	N	\bar{x}	ss	F	p	Gruplar Arası Fark
Özyeterlilik*	1-1-5 Yıl	88	16,67	2,93	3,571	,007	1-5
	2-6-10 Yıl	177	17,25	2,29			
	3-11-15 Yıl	66	17,60	2,12			
	4-16-20 Yıl	23	17,86	1,76			
	5-20+	35	18,25	1,97			
İyimserlik	1-1-5 Yıl	88	19,70	5,01	1,934	,104	---
	2-6-10 Yıl	177	20,38	3,75			
	3-11-15 Yıl	66	19,78	4,29			
	4-16-20 Yıl	23	21,34	3,14			
	5-20+	35	21,54	3,09			
Güven*	1-1-5 Yıl	88	17,15	2,86	2,596	,036	1-5
	2-6-10 Yıl	177	17,66	2,26			
	3-11-15 Yıl	66	17,98	2,05			
	4-16-20 Yıl	23	17,52	2,82			
	5-20+	35	18,57	1,68			
Dışa Dönüklük**	1-1-5 Yıl	88	20,22	3,97	2,485	,043	---
	2-6-10 Yıl	177	21,01	3,26			
	3-11-15 Yıl	66	20,75	2,72			
	4-16-20 Yıl	23	22,04	2,49			
	5-20+	35	21,94	3,49			

Öğretmenlerin Algılarına Göre Örgütsel Sinizm İle Psikolojik Sermaye Arası İlişki

	1-1-5 Yıl	88	20,20	4,35			
Psikolojik Dayanıklılık	2-6-10 Yıl	177	20,89	3,40	1,604	,172	---
	3-11-15 Yıl	66	20,43	2,80			
	4-16-20 Yıl	23	21,56	3,21			
	5-20+	35	21,65	3,23			
	1-1-5 Yıl	88	12,02	2,74			
Umut*	2-6-10 Yıl	177	12,66	2,00	2,962	,020	1-5
	3-11-15 Yıl	66	12,72	1,87			
	4-16-20 Yıl	23	13,26	1,76			
	5-20+	35	13,22	1,91			
	1-1-5 Yıl	88	105,98	19,49			
Toplam Psikolojik Sermaye*	2-6-10 Yıl	177	109,88	13,86	2,951	,020	1-5
	3-11-15 Yıl	66	109,30	12,04			
	4-16-20 Yıl	23	113,60	12,89			
	5-20+	35	115,20	12,98			
	1-1-5 Yıl	88	24,00	6,32			
Örgütsel Sinizm*	2-6-10 Yıl	177	25,20	6,73	3,683	,006	3-5
	3-11-15 Yıl	66	26,83	7,37			
	4-16-20 Yıl	23	23,17	5,94			
	5-20+	35	22,22	5,88			
	1-1-5 Yıl	88	24,00	6,32			

Tablo 9 incelendiğinde psikolojik sermayenin iyimserlik ve psikolojik dayanıklılık alt boyutları ile mesleki kıdem arasında anlamlı bir ilişki görülmemiştir. Ancak 20 yıl ve üzeri görev yapan öğretmenlerin umut, güven ve özyeterlilik düzeyleri 1-5 yıl arası kıdeme sahip öğretmenlere göre anlamlı şekilde yüksektir. Bunun sonucunda 20 yıl ve üzeri kıdeme sahip öğretmenlerin psikolojik sermayeleri 1-5 yıl arası kıdeme sahip öğretmenlere göre anlamlı şekilde yüksektir. Diğer yandan 20 yıl ve üzeri kıdeme sahip öğretmenlerin örgütsel sinizm düzeyleri 11-15 yıl arası kıdeme sahip öğretmenlere göre anlamlı şekilde düşüktür. Değinilmesi gereken bir nokta da mesleki kıdem ile dışa dönüklük düzeyi arasında ($p<0,05$) anlamlılık bulunmasına rağmen ($p=0,04$) kıdemler arası yapılan incelemede hiçbir mesleki kıdem basamağı arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

Çalışılan Okul Türü ile Alt Boyutlar ve Ölçekler Arası İlişkilerin İncelenmesi

Tablo 10. Okul Türü ile Alt Boyutlar ve Ölçekler Arası İlişki

	Çalışılan Okul Türü	N	\bar{x}	ss	F	p	Gruplar Arası Fark
Özyeterlilik*	1-Anaokulu	32	18,06	2,27	8,930	,000	1-3 1-4 2-3 2-4
	2-İlkokul	140	17,97	1,78			
	3-Ortaokul	184	16,81	2,56			
	4-Lise	33	16,51	3,07			
İyimserlik*	1-Anaokulu	32	22,31	3,23	5,727	,001	1-3 1-4 2-3
	2-İlkokul	140	20,87	3,56			
	3-Ortaokul	184	19,59	4,38			
	4-Lise	33	19,69	4,47			
Güven*	1-Anaokulu	32	18,93	1,62	8,076	,000	1-3 1-4 2-3 2-4
	2-İlkokul	140	18,12	1,99			
	3-Ortaokul	184	17,27	2,42			
	4-Lise	33	16,84	3,42			
Dışa Dönüklük*	1-Anaokulu	32	23,18	2,92	10,629	,000	1-3 1-4 2-3
	2-İlkokul	140	21,57	2,78			
	3-Ortaokul	184	20,19	3,24			
	4-Lise	33	20,21	5,31			
Psikolojik Dayanıklılık*	1-Anaokulu	32	23,06	2,34	11,767	,000	1-3 1-4 2-3 2-4
	2-İlkokul	140	21,53	2,87			
	3-Ortaokul	184	20,01	3,52			
	4-Lise	33	19,48	5,19			
Umut*	1-Anaokulu	32	13,84	1,50	11,406	,000	1-3 1-4 2-3 2-4
	2-İlkokul	140	13,15	1,72			
	3-Ortaokul	184	12,09	2,17			
	4-Lise	33	12,06	3,25			

Öğretmenlerin Algılarına Göre Örgütsel Sinizm İle Psikolojik Sermaye Arası İlişki

	1-Anaokulu	32	119,40	10,54			
Toplam Psikolojik Sermaye*	2-İlkokul	140	113,24	11,53	12,932	,000	1-3
	3-Ortaokul	184	105,98	15,35			2-3
	4-Lise	33	104,81	21,80			2-4
	1-Anaokulu	32	23,62	8,13			
Örgütsel Sinizm	2-İlkokul	140	24,05	7,01	1,946	,122	---
	3-Ortaokul	184	25,30	6,26			
	4-Lise	33	26,48	6,25			

Tablo 10 incelendiğinde örgütsel sinizm düzeyi ile çalışılan okul türü arasında bir ilişki olmadığı görülmüştür. Ancak toplam psikolojik sermaye ve alt boyutlarının hepsi ile çalışılan okul türü arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Buna göre; ortaokul ve lisede çalışan öğretmenlerin özyeterlilikleri anaokulu ve ilkokulda çalışanlara göre anlamlı şekilde düşüktür, anaokulunda çalışanların iyimserlikleri ortaokul ve lisede çalışanlara göre ilkokulda çalışanların iyimserlikleri ortaokulda çalışanlara göre anlamlı şekilde yüksektir, ortaokul ve lisede çalışan öğretmenlerin güven düzeyleri anaokulu ve ilkokulda çalışanlara göre anlamlı şekilde düşüktür, anaokulunda çalışanların dışa dönüklük düzeyleri ortaokul ve lisede çalışanlara göre ilkokulda çalışanların dışa dönüklük düzeyleri ortaokulda çalışanlara göre anlamlı şekilde yüksektir, ortaokul ve lisede çalışan öğretmenlerin psikolojik dayanıklılıkları anaokulu ve ilkokulda çalışanlara göre anlamlı şekilde düşüktür, ortaokul ve lisede çalışan öğretmenlerin umut düzeyleri anaokulu ve ilkokulda çalışanlara göre anlamlı şekilde düşüktür. Bunların sonucu olarak ortaokul ve lisede çalışan öğretmenlerin toplam psikolojik sermaye düzeyleri anaokulu ve ilkokulda çalışanlara göre anlamlı şekilde düşüktür.

Mesleği Seçim Nedeni ile Alt Boyutlar ve Ölçekler Arası İlişkilerin İncelenmesi**Tablo 11.** Meslek Seçim Nedeni ile Alt Boyutlar ve Ölçekler Arası İlişki

	Meslek Seçim Nedeni	N	\bar{x}	ss	F	p	Gruplar Arası Fark
Özyeterlilik	1-İdeal Meslek	182	17,62	2,07			
	2-Aile İsteği	31	16,87	2,86			
	3-Mesleki Rehberlik	16	17,06	2,01	1,710	,147	---
	4-Puan Uygunluğu	112	16,94	3,01			
	5-Diğer	48	17,35	1,57			
İyimserlik*	1-İdeal Meslek	182	21,01	3,48			
	2-Aile İsteği	31	19,83	4,39			
	3-Mesleki Rehberlik	16	20,50	3,84	3,480	,008	1-4
	4-Puan Uygunluğu	112	19,23	5,10			
	5-Diğer	48	20,22	2,96			
Güven*	1-İdeal Meslek	182	18,04	1,93			
	2-Aile İsteği	31	17,74	2,01			
	3-Mesleki Rehberlik	16	18,43	1,41	3,957	,004	1-5
	4-Puan Uygunluğu	112	17,36	2,90			
	5-Diğer	48	16,72	2,77			
Dışa Dönüklük	1-İdeal Meslek	182	21,13	2,79			
	2-Aile İsteği	31	21,45	3,53			
	3-Mesleki Rehberlik	16	21,43	2,12	,929	,447	---
	4-Puan Uygunluğu	112	20,58	4,32			
	5-Diğer	48	20,50	3,01			
Psikolojik Dayanıklılık*	1-İdeal Meslek	182	21,29	2,93			
	2-Aile İsteği	31	20,41	4,27			
	3-Mesleki Rehberlik	16	21,62	2,36	2,581	,037	1-4
	4-Puan Uygunluğu	112	20,13	4,47			
	5-Diğer	48	20,18	2,63			

Öğretmenlerin Algılarına Göre Örgütsel Sinizm İle Psikolojik Sermaye Arası İlişki

Umut	1-İdeal Meslek	182	12,88	1,84			
	2-Aile İsteği	31	12,41	2,10			
	3-Mesleki Rehberlik	16	13,25	1,80	2,187	,070	---
	4-Puan Uygunluğu	112	12,37	2,60			
	5-Diğer	48	12,08	2,27			
Toplam Psikolojik Sermaye*	1-İdeal Meslek	182	112,00	11,95			
	2-Aile İsteği	31	108,74	16,78			
	3-Mesleki Rehberlik	16	112,31	10,33	2,763	,027	1-4
	4-Puan Uygunluğu	112	106,64	19,73			
	5-Diğer	48	107,08	11,98			
Örgütsel Sinizm*	1-İdeal Meslek	182	23,76	6,71			
	2-Aile İsteği	31	26,09	7,18			
	3-Mesleki Rehberlik	16	24,31	4,61	2,525	,041	1-4
	4-Puan Uygunluğu	112	26,11	7,23			
	5-Diğer	48	25,14	5,29			

Tablo 11'e göre meslek seçim nedenlerinden idealimdeki meslekti diyenlerin örgütsel sinizm düzeyleri puanım uygun olduğu için yazdım diyenlerden anlamlı şekilde düşüktür. Meslek seçim nedeni ile psikolojik sermayenin alt boyutlarından öz yeterlilik, dışa dönüklük ve umut arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Ancak idealimdeki meslekti diyenlerin iyimserlik ve psikolojik dayanıklılık düzeyleri puanım uygun olduğu için diyenlere göre anlamlı şekilde yüksektir. İdealimdeki meslekti diyenlerin güven duyguları da diğer nedenlerle seçenlere göre anlamlı şekilde yüksektir. Toplam psikolojik sermaye düzeyinde ise idealimdeki meslekti diyenlerin psikolojik sermaye düzeyleri puanım uygun olduğu için yazdım diyenlere göre anlamlı şekilde yüksektir.

Mezuniyet Türü ile Alt Boyutlar ve Ölçekler Arası İlişkilerin İncelenmesi**Tablo 12.** Mezuniyet Türü ile Alt Boyutlar ve Ölçekler Arası İlişki

	Mezuniyet Türü	N	\bar{x}	Ss	F	p	Gruplar Arası Fark
Özyeterlilik*	1-Eğitim	341	17,24	2,42	4,192	,016	1-3 2-3
	2-Fen-Edebiyat	30	17,06	2,46			
	3-Diğer	18	18,88	1,32			
İyimserlik	1-Eğitim	341	20,21	4,18	2,551	,079	---
	2-Fen-Edebiyat	30	19,93	3,84			
	3-Diğer	18	22,38	2,11			
Güven	1-Eğitim	341	17,68	2,35	2,321	,099	---
	2-Fen-Edebiyat	30	17,03	3,10			
	3-Diğer	18	18,55	1,29			
Dışa Dönüklük*	1-Eğitim	341	20,94	3,26	7,303	,001	1-3 2-3
	2-Fen-Edebiyat	30	19,50	4,38			
	3-Diğer	18	23,27	2,05			
Psikolojik Dayanıklılık*	1-Eğitim	341	20,82	3,41	3,624	,028	2-3
	2-Fen-Edebiyat	30	19,36	4,86			
	3-Diğer	18	22,05	2,79			
Umut	1-Eğitim	341	12,64	2,11	2,971	,052	2-3
	2-Fen-Edebiyat	30	11,86	3,00			
	3-Diğer	18	13,38	1,28			
Toplam Psikolojik Sermaye*	1-Eğitim	341	109,55	14,92	4,802	,009	1-3 2-3
	2-Fen-Edebiyat	30	104,76	18,12			
	3-Diğer	18	118,55	7,60			
Örgütsel Sinizm	1-Eğitim	341	24,80	6,79	2,506	,083	---
	2-Fen-Edebiyat	30	26,63	5,72			
	3-Diğer	18	22,16	6,53			

Öğretmenlerin Algılarına Göre Örgütsel Sinizm İle Psikolojik Sermaye Arası İlişki

Tablo 12'ye göre öğretmenlerin mezun olduğu fakülte türü ile örgütsel sinizm düzeyleri ve psikolojik sermayenin iyimserlik ve güven alt boyutları arasında bir ilişki yoktur. Ancak; diğer fakültelerden mezun olanların özyeterlilik ve dışadönüklük düzeyleri eğitim ve fen edebiyat fakültelerinden mezun olanlara göre anlamlı şekilde yüksektir. Ayrıca diğer fakültelerden mezun olanların psikolojik dayanıklılık düzeyleri fen edebiyat fakültesinden mezun olanlara göre anlamlı şekilde yüksektir. Psikolojik sermayenin umut alt boyutunu incelediğimizde ise ($p < 0,05$) anlamlılık sağlanmamış ve ($p = 0,052$) değeri bulunmuştur. Sınırdaki bulunan bu değer ile değişkenler arası ilişki incelendiğinde diğer fakültelerden mezun olanların umut düzeylerinin fen edebiyat fakültesinden mezun olanlara göre anlamlı şekilde yüksek olduğu ($p = 0,049$) görülmüştür. Bunların sonucunda diğer fakültelerden mezun olanların psikolojik sermaye düzeylerinin eğitim ve fen edebiyat fakültesinden mezun olanlara göre anlamlı şekilde yüksek olduğu görülmüştür.

Ölçekler Arası İlişkilerin İncelenmesi

Tablo 13. Örgütsel sinizm ile Psikolojik Sermaye Arası İlişki

Korelasyon		özmete	iyimserli	dışadön	Pskdaya	TopPsk	sinizm		
		rillik	k	güven	üklük	niklilik	umut	Sermaye	
ozyeterlilik	Pearson	1	,593**	,587**	,565**	,629**	,619**	,777**	-,079
	Correlation								
	Sig. (2-tailed)		,000	,000	,000	,000	,000	,000	,118
	N	389	389	389	389	389	389	389	389
iyimserlik	Pearson	,593**	1	,556**	,567**	,595**	,520**	,796**	-,221**
	Correlation								
	Sig. (2-tailed)	,000		,000	,000	,000	,000	,000	,000
	N	389	389	389	389	389	389	389	389
guven	Pearson	,587**	,556**	1	,723**	,696**	,636**	,820**	-,088
	Correlation								
	Sig. (2-tailed)	,000	,000		,000	,000	,000	,000	,084
	N	389	389	389	389	389	389	389	389
disadonukluk	Pearson	,565**	,567**	,723**	1	,819**	,725**	,879**	-,165**
	Correlation								
	Sig. (2-tailed)	,000	,000	,000		,000	,000	,000	,001
	N	389	389	389	389	389	389	389	389
Pskdaya niklilik	Pearson	,629**	,595**	,696**	,819**	1	,803**	,906**	-,183**
	Correlation								
	Sig. (2-tailed)	,000	,000	,000	,000		,000	,000	,000
	N	389	389	389	389	389	389	389	389
umut	Pearson	,619**	,520**	,636**	,725**	,803**	1	,835**	-,066
	Correlation								
	Sig. (2-tailed)	,000	,000	,000	,000	,000		,000	,192
	N	389	389	389	389	389	389	389	389
TopPsk Sermaye	Pearson	,777**	,796**	,820**	,879**	,906**	,835**	1	-,176**
	Correlation								
	Sig. (2-tailed)	,000	,000	,000	,000	,000	,000		,000
	N	389	389	389	389	389	389	389	389
sinizm	Pearson	-,079	-,221**	-,088	-,165**	-,183**	-,066	-,176**	1
	Correlation								
	Sig. (2-tailed)	,118	,000	,084	,001	,000	,192	,000	
	N	389	389	389	389	389	389	389	389

**. Korelasyon 0.01 düzeyinde anlamlıdır (2 kuyruklu).

Örgütsel sinizm ile psikolojik sermayenin alt boyutlarından özyeterlilik, güven ve umut arasında anlamlı bir ilişki olmadığı görülmüştür. Psikolojik sermayenin alt boyutlarından iyimserlik, dışa dönüklük ve psikolojik dayanıklılık ile örgütsel sinizm düzeyi arasında ise negatif yönlü yüksek düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Son olarak toplam psikolojik sermaye düzeyi ile örgütsel sinizm düzeyi arasında da negatif yönlü yüksek düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Daha önce yapılan araştırmalarda da örgütsel sinizm ile psikolojik sermaye arasında negatif yönlü anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Tartışma ve Sonuç

Psikolojik sermaye düzeyi ile örgütsel sinizm düzeyi arasında negatif yönlü yüksek düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Daha önce yapılan araştırmalarda da örgütsel sinizm ile psikolojik sermaye arasında negatif yönlü anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Bu nedenle araştırmamız diğer araştırmalarla paralellik göstermektedir (Akçay, 2018; Avey vd.,2011; Avey vd., 2010; Avey vd., 2008; Avey vd. 2008; Karacaoğlu ve İnce, 2013; Çalışkan ve Erim, 2010; İnce, 2012; Uygungil ve İşcan, 2018; Turgut ve Agun, 2016; Erdoğan, 2018). Bu sonucun diğer sonuçlarla paralellik göstermesi psikolojik sermaye düzeyinin yükseltilmesiyle örgütsel sinizm düzeyinin düşürülebileceğini göstermektedir. Ayrıca ülkemizde yapılan diğer araştırmalar sağlık ve endüstri sektöründe yapılmış olup eğitim alanında örgütsel sinizm ve psikolojik sermaye düzeyi arasındaki ilişkiyi inceleyen başka bir araştırmaya rastlanmamıştır. Psikolojik sermaye ile örgütsel sinizm arasında negatif yönlü yüksek düzeyde anlamlı ilişki olması sonucunda örgütlerde başarıyı artırmak için çalışanların psikolojik sermayesinde artış sağlayacak etkinlikler düzenlenmesinin yararlı olacağı sonucu ortaya çıkmaktadır. Psikolojik sermaye düzeyi yükseldikçe örgütsel sinizm düzeyi düşecek ve örgütün gelişimi yönünde yapılan çalışmalara personel katılımı sağlanacak bunun sonucunda zaman içinde değişen ve gelişen rekabet ortamına ayak uydurarak örgüt devamlılığını sağlayacaktır.

Yapılan bu çalışmada görülmüştür ki Millî Eğitim Bakanlığı personeline soruşturma geçirenlerde örgütsel sinizm düzeyi yüksektir. Bu nedenle örgüt için olumsuz bir durum olan örgütsel sinizmden çalışanı kurtarmak için kurum soruşturma açılan personele psikolojik destek sağlayabilmelidir. MEB soruşturma açılan personele verilecek psikolojik destek ile örgütsel sinizm seviyesindeki yüksekliği önleyebilecektir. Aynı zamanda verilecek psikolojik destek ile psikolojik sermaye düzeyinde sağlanacak artış çalışan performansını ve örgüt başarısını olumlu yönde etkileyecektir. Yapılan araştırmada görülmüştür ki psikolojik sermaye ile ödüllendirilme arasında da anlamlı bir ilişki vardır. Bu nedenle soruşturma açılan personel dışında tüm bakanlık personeline dönem dönem psikolojik destek sağlayarak psikolojik sermaye düzeylerinde bir artış sağlanması öğretmenlerin ödül almaları konusunda pozitif yönlü bir katkı sağlayacaktır. Ödüllendirilen personel sayısında artış sağlanması örgüt başarısındaki artışın bir göstergesi olarak görüleceğinden önemli bir nokta olarak karşımıza çıkmaktadır.

İkili öğretimde görev yapan öğretmenlerin psikolojik sermaye düzeylerinin anlamlı şekilde yüksek olması önemli bir noktadır. Millî Eğitim Bakanlığı tarafından ikili öğretimin kaldırılması ülke genelinde normal öğretime geçilmesi hedeflenen günümüzde bu sonuç düşünülenin aksi bir şekilde ortaya çıkmaktadır. Olumsuz bir durum olarak ifade edilen ikili öğretimde görev yapan öğretmenlerin psikolojik sermayelerinin yüksek olması önemli bir göstergedir. Daha önce yapılan araştırmalara bakıldığında Anık (2018) okulun çalışma şekli ile psikolojik sermaye düzeyi arasında anlamlı bir ilişki olmadığını belirtmiştir. Yapılan bu araştırma ile Anık'ın (2018) araştırması birbirine ters sonuçlar vermiştir bu nedenle daha kesin sonuçlar için daha çok örneklem üzerinde çalışmalar yapılmalıdır.

Mesleki kıdem ve yaş değişkenlerine göre yapılan incelemede görülmüştür ki yaşlandıkça ve tecrübe kazandıkça örgütsel sinizm düzeyi düşmekte psikolojik sermaye düzeyi artmaktadır. Daha önce yapılan araştırmalardan Erdoğan (2018) yaş aralığı ile psikolojik sermaye düzeyi arasında anlamlı bir ilişki bulmuştur. Anık (2018) psikolojik sermaye ile yaş aralığı arasında anlamlı bir ilişki bulamamış sadece özyeterlilik alt boyutunda anlamlı bir ilişki bulmuştur. Tösten (2015) iyimserlik alt boyutu dışında psikolojik sermayenin diğer alt boyutları ve toplam psikolojik sermaye ile yaş aralığı arasında anlamlı bir ilişki bulmuştur. Çakar (2017), Doğaç (2017) ve İpek (2018) yaptıkları araştırmalarda örgütsel sinizm düzeyi ile yaş aralığı arasında anlamlı bir ilişki bulmuştur. Bu araştırmayla paralellik gösteren bu araştırmalara karşın Mahmood (2017), Erol (2018) ve Kalağan ve Güzeller (2012) yaptıkları araştırmalarda örgütsel sinizm düzeyi ile yaş aralığı arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığı sonucuna varmışlardır. Önceki araştırmalarda Anık (2018), Erdoğan (2018) ve Erbaş (2018) yaptıkları araştırmalarda psikolojik sermaye düzeyleri ile kıdem arasında anlamlı bir ilişki bulunmadığı sonucuna varmışlardır. Ancak bu araştırmada elde edilen sonuçlar farklılık göstermektedir. Tösten (2015) araştırmasında psikolojik sermaye düzeyi ile kıdem arasında anlamlı bir ilişki saptamış bu da bu araştırma ile paralellik göstermiştir. Erdoğan (2018) örgütsel sinizm ile kıdem arasında anlamlı bir ilişki olmadığı sonucuna varmış bu da bu araştırma ile farklılık göstermiştir. Mahmood (2017), Çakar (2017), Okumuş (2018) ve Nartgün ve Kartal (2013) araştırmalarında kıdem ile örgütsel sinizm arasında anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna varmış Doğaç (2017), Erol (2018), İpek (2018), Helvacı ve Çetin (2012) ve Kalağan ve Güzeller (2012) ise kıdem ile örgütsel sinizm arasında anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna varmışlardır. Bu nedenle mesleğe yeni başlayan genç öğretmenlere yapılan oryantasyon eğitimlerinde psikolojik sermaye düzeyini artırıcı etkinliklere ağırlık verilmesi yerinde olacaktır. Ayrıca meslek hayatı boyunca öğretmenlere daha kıdemli öğretmenlerle tecrübe paylaşımı etkinlikleriyle yol gösterilmesi de sinizm ve psikolojik sermaye düzeylerini olumlu yönde etkileyecektir.

Araştırma göstermiştir ki unvan ile psikolojik sermaye arasında bir ilişki vardır. Erdoğan'ın (2018) yaptığı araştırmada psikolojik sermaye düzeyi ile unvan arasında

anlamli bir ilişkidenden bahsederken örgütsel sinizm düzeyi ile anlamli bir ilişki olmadığını belirtmiştir. Ancak, Erol (2018) ve Mumcu (2018) yaptıkları araştırmalarda örgütsel sinizm düzeyi ile unvan arasında anlamli bir ilişki olduğunu belirtmişlerdir. Burada müdür yardımcılarının psikolojik sermaye düzeylerinin öğretmen ve müdürlere göre düşük seviyede olması dikkat çekicidir. Bürokratik işlemlerde, veli-öğretmen-öğrenci işlemlerinde okul müdürüyle arada bir köprü vazifesi gören müdür yardımcılarının psikolojik sermaye düzeylerini artırıcı destek sağlanması yerinde olacaktır. Psikolojik dayanıklılık, umut ve güven gibi üç temel alanda sermaye düzeylerinin öğretmenlerden ve müdürlerden düşük olması oldukça önemli bir noktadır. Müdür yardımcılarını burada okulun tüm yükünün kendi üzerlerindeymiş hissiyatıyla olumsuz bir ruh haline sürüklenmekte bu da örgütü olumsuz etkilemektedir. Müdür yardımcılarının olumsuz ruh hali ile aradaki köprünün zarar görmesiyle tüm kurum işleyişinin olumsuz etkilenebileceği düşünülebilir.

Bir milyona yakın personeli ile ülkenin en büyük kurumlarından birisi olan MEB ile ilgili sürekli konuşulan bir konu da öğretmenlerin dezavantajlı bölgelerde çalışma şartlarıdır. Yapılan bu araştırma Mersin ili örneğinde yapıldığı için sadece köy-ilçe il karşılaştırması yapılmış ve köyde görev yapan öğretmenlerin psikolojik sermaye düzeylerinin düşük olduğu sonucuna varılmıştır. Bu nedenle köyde görev yapan öğretmenlere yönelik bir araştırma ile eksikliğini hissettikleri noktalar belirlenmeli ve bunun ışığında köyde görev yapan öğretmenlere verilecek destekler ile psikolojik sermaye düzeylerinde bir artış sağlanmalıdır. Ayrıca araştırma ülke genelinde yapılarak iller arası farklılaşma olup olmadığı araştırılmalı ve eğer varsa ne tür desteklerle psikolojik sermaye düzeyinin yükseltilebileceği bulunmalıdır.

Yapılan araştırmada görülmüştür ki okul türleri öğretmenlerin psikolojik sermaye düzeylerini etkilemektedir. Anık (2018) ve Tösten (2015) psikolojik sermaye düzeyi ile okul türü arasında anlamli bir ilişki olmadığını sonucunu bulmuşlar Erbaş (2018) ise psikolojik sermaye düzeyi toplam puanı, güven ve dayanıklılık alt boyutları ile okul türü arasında anlamli bir ilişki olduğu sonucuna varmıştır. Örgütsel sinizm düzeyinde ise Kalağan ve Güzeller (2012) okul türü ile sinizm arasında anlamli bir ilişkidenden bahsederken Mahmood (2017) anlamli bir ilişki olmadığını belirtmektedir. Öğrencileri hedef kitle olarak kabul edersek hedef kitlenin yaşça büyümesi öğretmenin psikolojik sermaye düzeyini olumsuz etkilemektedir. Bu nedenle ortaokul ve lisede görev yapan öğretmenlerin desteklenmesi önemlidir. Özellikle ergenlik dönemi öğrencileri ile çalışan öğretmenlerin desteklenerek psikolojik sermaye düzeylerinin yükseltilmesi öğrencileri de olumlu yönde etkileyecektir. Günümüzde öğretmene karşı şiddetin arttığı hatta ölümlere varan olayların yaşandığı ülkemizde öğrencilerinden çekinen, korkan, kendini güvende hissetmeyen yani psikolojik sermaye düzeyi düşük olan bir öğretmenin öğrencilerine de yeteri kadar yararlı olamayacağı açıktır. Ortaokul ve liselerde görev yapan öğretmenlerin öncelikle şiddete karşı korunmaları ardından psikolojik destek sağlanarak psikolojik sermaye düzeylerinin artırılması bakanlığın öncelikle-

rinden olmalıdır. Bu noktada Rabia Sevilay Durukan'dan Ayhan Kökmen'e, Ceren Damar Şenel'den Necmettin Kuyucu'ya öğrencisi tarafından şehit edilen öğretmenlerimize olan borcumuz ancak bu tip olayların tekrarının önlenmesiyle ödenebilecektir.

Ülkemizde öğretmen yetiştirmek için kurulan eğitim fakültelerinin dışında fen edebiyat fakülteleri ve diğer fakültelerden mezun olanlar da formasyon eğitimi alarak öğretmen olabilmektedirler. Asıl işi öğretmen yetiştirmek olan eğitim fakültelerinin yeterliliği ve eğitim fakültesi dışındaki fakülte mezunlarının öğretmen olabilmesi kamuoyunda sıklıkla tartışılmaktadır. Ancak bu araştırmada karşılaşılan psikolojik sermaye düzeyi ile öğretmenin mezun olduğu fakülte türü arasındaki ilişki sonucu oldukça dikkat çekicidir. Buna göre diğer fakültelerden mezun olan öğretmenlerin psikolojik sermaye düzeyleri eğitim ve fen edebiyat fakültesinden mezun olan öğretmenlere göre anlamlı şekilde yüksektir. Tösten (2015) yaptığı araştırmada psikolojik sermaye düzeyi ile mezun olunan fakülte türü arasında anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna varmıştır. Bu araştırma da söz konusu araştırma ile paralellik göstermiştir. Eğitim ve fen edebiyat fakültesinden mezun olan öğretmenlerin psikolojik sermaye düzeylerinin diğer fakültelerden mezun olanlara göre neden düşük olduğu araştırmaya değer bir konudur. Eğitim fakültesi öğretmen yetiştirme amacı taşıyan bir kurum iken buradan mezun olan öğretmenlerin psikolojik sermaye düzeylerinin düşük olması olumsuz bir durum olarak görülebilir.

Hangi fakülteden mezun olup öğretmen olduğundan başka bir diğer önemli nokta ise öğretmenlik mesleğinin seçilme nedenidir. Bu araştırmada elde edilen sonuçta göre idealindeki meslek öğretmenlik olanların puanı uygun olduğu için ya da diğer nedenlere bağlı olarak bu mesleği seçenlere göre örgütsel sinizm düzeyleri düşük psikolojik sermaye düzeyleri yüksektir. Kalağan ve Güzeller (2012) yaptıkları araştırmada mesleği seçim nedeni ile örgütsel sinizm düzeyi arasında anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna varmışlardır. Bu araştırma da söz konusu araştırmayla paralellik göstermektedir. Örgütte olumlu bir hava isteniyorsa çalışanın mecbur kaldığı için değil istediği için o örgütte bulunmasının önemli olduğu görülmektedir. Sınav sistemlerinin, müfredatların, KPSS ve atamaların sıklıkla konuşulduğu günümüzde mecbur kaldığı için öğretmen olanların örgütsel sinizm düzeylerinin yüksek psikolojik sermaye düzeylerinin düşük olması önemli bir mesaj vermektedir. Bu olumsuz durumu olumluya çevirmek öğretmenleri olumlu yönde etkileyeceği gibi hedef kitlesi öğrenci ve velileri de olumlu yönde etkileyecektir. İsteyerek yapılan mesleklerde kazanılan başarı arttıkça sadece kişiler değil toplum ve ülke kazanacaktır. Bu yüzden kişilerin istediği mesleğe yönelmesi sadece Millî Eğitim Bakanlığının değil devletin bir bütün olarak eğilmesi gereken bir konu olup bu noktada bir devlet politikası oluşturulması gereklidir.

Öneriler

Daha çok örneklemlerle araştırmalarla daha genellenabilir sonuçlar elde edilebilir.

Çalışanlara psikolojik destek verilerek sinizm düzeyleri düşürülebilir.

Soruşturma açılan personele eşzamanlı olarak psikolojik destek süreci başlatılabilir.

İkili öğretimin öğretmenler açısından olumlu bileşenleri tespit edilerek normal öğretime eklenebilir.

Mesleğin başında verilecek destekle sinizm seviyesi düşürülebilir.

Kıdemli öğretmenlerle yapılacak bilgi ve tecrübe paylaşımı psikolojik sermaye ve sinizm düzeyini olumlu yönde etkileyebilecektir.

Müdür-Müdür Yardımcısı görev ve sorumlulukları daha kesin çizgilerle ayrılabilir ve müdür yardımcılara yönelik psikolojik destekler düşünülebilir.

Öğretmenin can güvenliğinin sağlanması için önlemler alınmalıdır.

Öğretmenin itibarını koruyucu düzenlemeler yapılmalıdır.

Sevilerle yapılan mesleklerde sinizm ve psikolojik sermaye düzeyi düşük olduğundan kişilerin istedikleri mesleğe yönelmesi için çalışmalar yapmak bir devlet politikası olmalıdır.

Kaynakça

- ANDERSSON, L. (1996). Cynicism in the workplace: Some causes and effects. *Human Relations*, 1395-1418.
- ANIK, S. (2018). *Öğretmenlerin Pozitif Psikolojik Sermaye Algıları İle Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siirt.
- AVEY, J. B., Wernsing, T. S., ve Luthans, F. (2008). Can positive employees help positive organizational change? Impact of psychological capital and emotions on relevant attitudes and behaviors. *The Journal Of Applied Behavioral Science*: 44(1), 48-70.
- AVEY, J. B., Luthans, F., Youssef, C. M. (2008). The additive value of positive states in predicting work attitudes and behaviors,
- HANDBOOK. Lincoln, University of Nebraska, Leadership Institute Faculty Publications. 1- 45.
- AVEY, J.B., Luthans, F., & Youssef, C.M. (2010). The additive value of psychological capital in predicting workplace attitudes and behaviors. *Journal of Management*, 36(2), 430-452.
- AVEY J.B., Reichard, R., Luthans, F., & Mhatre, K.H. (2011). Meta-Analysis of the Impact of positive psychological capital on employee attitudes, behaviors, and performance. *Human Resource Development Quarterly*, 22(2), 127-152.

- ÇAKAR, H. (2017). *Sınıf Öğretmenlerinin Örgütsel Bağlılıkları Üzerinde Örgütsel Sinizmin Etkisi: Burdur İli Örneği*, Yüksek Lisans Tezi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Burdur
- ÇALIŞKAN, S. C., Erim, A. (2010). Pozitif örgütsel davranış değişkenleri (POD) ile yeni araştırma modelleri kurma arayışları: POD'nin işe adanmışlık, tükenmişlik ve sinizm üzerindeki etkileri. *18. Ulusal Yönetim ve Organizasyon Kongresi Bildiriler Kitabı*. Adana:18. Ulusal Yönetim ve Organizasyon Kongresi, 658-670.
- DEAN, J., Brandes, P., ve Dharwadkar, R. (1998). Organizational cynicism. *Academy of Management Review*, 342-352.
- DOĞAÇ, A. (2017). *Örgütsel Sinizm İle Örgütsel Bağlılık İlişkisi: Van İli Konaklama İşletmeleri Örneği*, Yüksek Lisans Tezi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Van.
- ERBAŞ, H. (2018). *Öğretmenleri Pozitif Psikolojik Sermaye Düzeyleri İle Öğrenen Özerkliği Destekleme Davranışları*, Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.
- ERDOĞAN, P. (2018). *Pozitif Psikolojik Sermayenin Örgütsel Vatandaşlık Davranışı, Örgütsel Sinizm Ve Tükenmişlik Üzerine Etkisi: Sağlık Sektöründe Bir Uygulama*, Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- EROL, F. (2018). *Yenilikçi Örgüt Kültürünün Sinizm Algısına Etkisi: Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi'nde Bir Uygulama*, Yüksek Lisans Tezi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Van.
- GÜZELLER, C., ve Kalağan, G. (2008). Örgütsel sinizm ölçeğinin Türkçe'ye uyarlanması ve çeşitli değişkenler açısından eğitim örgütlerinde incelenmesi. *16. Yönetim ve Organizasyon Kongresi Kongre Kitabı* Antalya: İstanbul Kültür Üniversitesi, 87-94
- HELVACI, M. (2017). Örgütsel sinizm. (Editör: H. Memduhoğlu, ve K. Yılmaz). *Yönetimde Yeni Yaklaşımlar*. Ankara: Pegem Akademi, 519-540.
- HELVACI, M., ve Çetin, A. (2012). İlköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin örgütsel sinizm düzeylerinin belirlenmesi (uşak ili örneği). *Turkish Studies*, 1475-1497.
- İNCE, F. (2012). *Pozitif Örgütsel Davranışın Örgütsel Sinizm Üzerindeki Etkileri: Kayseri İlindeki İmalat Sanayi İşletmelerinde Bir Araştırma*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Nevşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Nevşehir.
- İPEK, Z. H. (2018). *Lise Öğretmenlerinin Duygusal Zeka Ve Örgütsel Sinizm Düzeyleri Arasındaki İlişki*, Yüksek Lisans Tezi, Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırşehir.
- KARACAOĞLU, K. ve İnce, F. (2013). Pozitif örgütsel davranışın örgütsel sinizm üzerindeki etkileri: Kayseri ilindeki imalat sanayii işletmelerinde bir uygulama. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 18, 181- 202.
- MAHMOOD, S.M.R. (2017). *Okul Öncesi Öğretmenlerinin Mesleki Tükenmişlik Düzeyleri İle Örgütsel Sinizm Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Van.

Öğretmenlerin Algılarına Göre Örgütsel Sinizm İle Psikolojik Sermaye Arası İlişki

- MUMCU, A. (2018). *Örgüt İkliminin Örgütsel Sinizm Üzerindeki Etkisinde İzlenim Yönetimi Taktikleri Ve Lider-Üye Etkileşiminin Aracılık Rolü*, Doktora Tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tokat.
- OKUMUŞ, A. (2018). *Duygusal Zeka Ve Kurum Kültürü Algısının Örgütsel Sinizmle İlişkisi: RAM Örneği*, Yüksek Lisans Tezi, KTÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- STANLEY, D.J. (1998). *Employee Cynicism About Organizational Change: Development And Validation Of A Measure*. Unpublished Master Dissertation, The University of Western Ontario, Ontario
- TABACHNICK B.G., Fidell L.S. *Using Multivariate Statistics* (sixth ed.), Pearson, Boston (2013)
- TÖSTEN, R. (2015). *Öğretmenlerin Pozitif Psikolojik Sermayelerine İlişkin Algılarının İncelenmesi*, Doktora Tezi, Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gaziantep
- TURGUT, T., ve Agun, H. (2016). Örgütsel adalet ile örgütsel sinizm arasındaki ilişkide psikolojik sermaye ve çalışan sesliliğinin ara değişken rolü. *Journal of Behavior at Work*, 15-26 (1).
- UYGUNGİL, S., ve İşcan, Ö. (2018). Pozitif psikolojik sermaye, örgütsel bağlılık ve örgütsel sinizm arasındaki ilişkilerin incelenmesi. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 435-453 (319).
- VANCE, R. J., Brooks, S. M. ve Tesluk, P. E. (1997). *Organizational Cynicism, Cynical Cultures And Organizational Change*, Unpublished Manuscript, Center for Applied Behavioral Sciences, Pennsylvania State University.